

Syksyn 2023 talousarviomuutokset

Kunnanhallitus 30.10.2023 § 277
272/02.02.00.02/2023

Valmistelija: talous- ja henkilöstöjohtaja Eero Raittila, puh. 040 663 7306,
taloussuunnittelupäällikkö Anne Toikka, puh. 050 315 3307.

Syksyn talousarviomuutokset koostuvat käyttötalouden, investointien ja rahoitusosan muutoksista. Talousarviomuutokset perustuvat talouden seurantatietoihin. Talousarviomuutokset on valmisteltu talouden vuosikellon mukaisessa aikataulussa.

Käyttötalouden muutokset

Valtuusto on 5.12.2022 hyväksynyt vuoden 2023 talousarvion. Tekninen lautakunta on käsitellyt tilapalvelun talousarviomuutoksen kokouksessaan 10.10.2023.

Talousarviossa sitovia eriä ovat tulosityksikköjen toimintatulojen ja toimintamenojen erotus eli toimintakate. Vuoden 2023 talousarvion valmistelu on tehty syksyllä 2022 ja kaikkiin vuoden 2023 aikana tapahtuviin hinnanmuutoksiin ei ole tuolloin pystytty varautumaan.

Tilapalvelun käyttötalouden kustannukset muodostuvat henkilöstö-, hankinta- ja kiinteistönpitokustannuksista sekä vuokra- ja myyntituotoista. Yksikön toimintakatteen tulee kattaa suunnitelman mukaiset poistot.

Hyvinvointialueuudistus astui voimaan 1.1.2023. Vuokrasopimusneuvottelut tilapalvelun ja hyvinvointialueen välillä alkoivat 22.9.2022 ja lautakuntien talousarvioesitykset tulivat olla valmiita 30.9.2022 mennessä. Aikataulullisista syistä talousarvio vuodelle 2023 laadittiin vajavaisin tiedoin ja Vanhainkoti Kuuselan vuokratulon määräksi arvioitiin 818.010 euroa, mutta vuokrasopimuksen mukainen vuosivuokra tulee olemaan 604.800 euroa. Vuokratuloilla katetaan tilapalveluiden toimintamenoja. Edellä mainittujen summien erotus on 213.210 euroa.

Teknisissä palveluissa esitetään 213.210 euron vähennystä tilapalveluiden tulosityksikön käyttötalouden tuloihin edellä mainituin perustein. Muutos vaikuttaa toimintakatteeseen heikentävästi. Toimintakatteen muutos kattaa suunnitelman mukaiset poistot.

Investointiosan muutokset

Investointiohjelma on sitova investointikohteittain investointimenojen ja -tulojen osalta vuodelle 2023 ellei yksittäisten hankkeiden perusteluteksteissä toisin mainita.

Teknisen lautakunnan alle sivistyspalveluiden kiinteistöihin on varattu 3.375.000 euron määräraha. Vuoden aikana on kuitenkin tapahtunut merkittäviä muutoksia, joiden vuoksi on tarpeen muuttaa talousarviota investointiohjelman osalta.

Vihtavuoren koulun laajennuksen viimeisen vaiheen vastaanotto oli 30.10.2022. Tuon kokouksen jälkeen aloitettiin pääurakoitsijan kanssa neuvottelut lisä- ja muutostöistä sekä keskeneräisistä urakasuorituksista. Neuvotteluissa päästiin sovintoon siten, että viimeiset maksuerät maksettiin vuoden 2023 puolella. Alun perin hankkeen piti valmistua vuonna 2022, mutta koska se viivästyi em. syistä, niin viimeiset maksusuoritukset ja koulun valmistuminen siirtyivät vuoden 2023 puolelle. Tästä syystä talousarviossa vuodelle 2023 ei osattu arvioida, että Vihtavuoren kouluun kohdistuisi enää investointikuluja. Hankkeeseen on näin ollen kohdistunut kuluja vuodelle 2023 356.398 euroa. Hankkeen loppuraportti on esitelty lautakunnissa ja kunnanhallituksessa helmikuussa 2023. Hanke alitti sille tavoitehintalaskelmassa ja lopullisessa kustannusarviossa hyväksytyt kustannukset.

Seuraavien hankkeiden osalta tekninen lautakunta esittää investointimäärärahojen poistoa, koska hankkeet eivät tule toteutumaan:

Leppäveden päiväkotiratkaisun tilatarve ratkesi jatkamalla nykyistä vuokrasopimusta Expandia Oy:n kanssa tilaelementtirakennuksesta 31.12.2028 asti, jossa on kahden lapsiryhmän tilat. Investointia ei toteuteta ja toteutuneet kulut siirtyvät käyttötalouden kustannuksiksi.

Vuonteen alueen päiväkotikoulu-ratkaisu

Investoinnin sijasta työryhmä on päätyvässä muihin ratkaisuihin. Investointia ei tarvitse tässä vaiheessa toteuttaa. Toteutuneet kulut siirtyvät käyttötalouden kustannuksiksi.

Kuhankosken koulu-päiväkotiratkaisu

Näillä näkymin ei ole toteutumassa investointina. Työryhmä päätyvässä muihin ratkaisuihin tilatarpeen tyydyttämiseksi.

Saralinnan peruskorjausta ei toteuteta, koska kohde on päätetty myydä kunnanhallituksen päätöksellä 4.9.2023 § 209. Määrärahavaraus 45 000 euroa poistetaan, jonka avulla toteutus suunnittelu ja tarvittavat lisätutkimukset olisi tehty.

Lisäksi määrärahamuutoksia haetaan teknisten palveluiden kiinteistöihin:

Ruokapalvelukeskuksen osalta selvitystyö jatkuu ja varsinaista investointia ei tapahdu vuonna 2023, johon on varattu 2,0 miljoonan määräraha. Kunnan talouden tasapainottamistyössä on kirjattu, että keittiöpalveluverkkoa ja valmistusprosesseja tarkastellaan yhteistyössä ulkopuolisen asiantuntijana kanssa tavoitteena merkittävä investointitarpeen alentaminen. Esitetään että vuodelle 2023 jätetään 50 000 euron määräraha.

Kuntalan uudisrakennuksen osalta hankesuunnittelu on käynnissä, mutta hankkeen toteutustavasta ja -aikataulusta ei ole päätöksiä. Kuluja on kertynyt jonkin verran budjetoitua enemmän, joten tähän haetaan vuodelle 2023 pientä lisäystä liitteen 2 mukaisesti.

Rahoitusosan muutokset

Talousarvion rahoitusosassa sitovia eriä ovat verotulot, valtionosuudet, rahoituserät ja suunnitelman mukaiset poistot.

Korkojen nousun myötä korkomenot ovat nousseet. Talousarvioon on ennakoitu korkomenojen olevan 1,7 miljoonaa euroa. Korkotaso on kuitenkin noussut syksyllä 2023 arvioitua enemmän. Tämänhetkisen tiedon mukaan korkomenoiksi arvioidaan muodostuvan 2,1 miljoonaa euroa. Talousarviomuutoksena esitetään korkomenoihin 400.000 euron lisäystä. Korkomenojen lisäys heikentää kunnan vuosikatetta.

Talousarvion kokonaisuus muutosten jälkeen

Esitettyjen talousarviomuutosten ja sopeutusten jälkeen kunnan toimintakate heikkenee talousarviossa 0,2 miljoonaa euroa. Korkokuluihin esitettävän talousarviomuutoksen 0,4 miljoonaa euroa jälkeen vuosikate heikkenee 0,6 miljoonaa euroa, jolloin tilikauden tulokseksi muodostuu 0,6 miljoonaa euroa tappiota. Talousarvion kertynyt alijäämä tilikauden jälkeen on noin 3,3 miljoonaa euroa.

Investointiosassa investointiohjelman mukaiset investoinnit pienenevät yhteensä 4.928.000 euroa. Investointien pienemisen ansiosta lainan määrä vähenee 4,3 miljoonaa euroa. Lainakannan ennakoidaan kokonaisuudessaan olevan 107,5 miljoonaa euroa tilikauden 2023 päättyessä.

Pöytäkirjaan liitetään erittely koonti talousarviomuutoksista (LIITE 1), koonti investointien talousarviomuutoksista (LIITE 2), laskelma talousarviomuutosten vaikutuksista tuloslaskelmaan (LIITE 3) ja rahoituslaskelmaan (LIITE 4) sekä pöytäkirjanote teknisen lautakunnan muutosesityksestä.

Talouden tilannekuva syyskuun tilinpäätösennakossa

Talousarviomuutoksena on käsitelty sitovien määrärahojen ylitykset tai tuloarvioiden alitukset. Liitteessä 3 ja 4 on esitetty lisätietona tilinpäätösennakko –sarake, johon on koottu viimeisimmät saatavilla olevat ennusteet. Syyskuun tilinpäätösennakon mukaan verotulot ylittävät muutetussa talousarviossa ennakoidun määrän. Myös muita rahoitustuloja ennakoidaan saatavan muutettua talousarviota enemmän. Poistojen ennakoidaan toteutuvan arvioitua pienempänä. Syyskuun tilinpäätösennuste on 226.200 euroa tappiollinen. Kertyneen alijäämän ennakoidaan olevan tilikauden päättyessä 2,9 miljoonaa euroa.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Linda Leinonen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy esitetyt ja liitteenä olevat muutokset vuoden 2023 talousarvioon.
Päätös	Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.